

ผลกระทบของความรู้ทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

The Effect of Modern Accounting Knowledge on Financial Reporting Efficiency of Small and Medium – sized Enterprises (SMEs) in the Northeast

รุ่งรัมย์ รัชสมบัติ,¹ อัครเดช ฉวีรักษ์,² ไพฑูรย์ อินตะชนัน³

Rungrasme Ratchasombat,¹ Aukuaradej Chaveerug,² Phaithun Intakhan³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทดสอบผลกระทบของความรู้ทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้จัดการฝ่ายบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 143 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ความรู้ทางการบัญชีสมัยใหม่ถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน ผลการวิจัยพบว่า 1) ความรู้ทางการบัญชีสมัยใหม่ ด้านการเปิดเผยข้อมูล ด้านหลักฐานอันเที่ยงธรรม และด้านการจับคู่รายได้กับค่าใช้จ่าย มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม และ 2) ความรู้ทางการบัญชีสมัยใหม่ ด้านหลักความสม่ำเสมอ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน ดังนั้น ผู้จัดการฝ่ายบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมควรนำข้อสังเกตที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำงบการเงินและการออกรายงานทางการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงใหม่ในปัจจุบันถูกต้อง ตามหลักบัญชีที่รับรองทั่วไป เพื่อนำไปสู่เป้าหมายและความสำเร็จของธุรกิจในอนาคตต่อไป

คำสำคัญ : ความรู้ทางการบัญชีสมัยใหม่, ประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน, ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

¹ นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² อาจารย์ คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

¹ Master's Student of Accountancy Program, Mahasarakham Business School, Mahasarakham University

² Lecturer, Mahasarakham Business School, Mahasarakham University

³ Assistant Professor, Faculty of Management Sciences, Lampang Rajabhat University

Abstract

This study aims to examine the effects of current accounting knowledge for financial reporting efficiency in small and medium - sized Enterprises (SMEs) in the Northeast region of Thailand. As a research tool, a questionnaire was collected from 143 accounting managers using a data collection process. The statistical analysis of data comprises Multiple Correlation and Multiple Regression. The independent variable is the modern accounting knowledge which affects and relates to the financial reporting efficiency. The result revealed that 1) the disclosure, objective evidence, and matching cost and revenue concept of the knowledge positively affected and was relevant to the overall financial reporting efficiency; and 2) the consistency concept of the knowledge positively affected and was relevant to the financial reporting efficiency. In conclusion, the accounting managers of the SMEs should apply the information in this study as a guideline for drawing up their budget and reporting their financial documents effectively as well as in accordance with the standard of current adjusted accounting in line with the general principle of accountancy. This can lead to a goal and business accomplishment in the future.

Keywords : Modern Accounting Knowledge, Financial Reporting Efficiency, Small and Medium – sized Enterprises in the Northeast

บทนำ

การแข่งขันในธุรกิจการค้ามีความรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันภายในประเทศหรือต่างประเทศ ธุรกิจต้องมีการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดและพยายามหาวิธีการต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งที่องค์กรประสบอยู่ คือ การมีจุดอ่อนในการบริหารจัดการธุรกิจด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาด้านการบริหารการเงิน เช่น การใช้เงินผิดประเภท เป็นต้น หากผู้บริหารได้รับข้อมูลทางการเงินที่ถูกต้องอย่างทันท่วงทีสามารถแก้ไขปัญหาได้ เพราะข้อมูลทางการเงินที่จัดทำอย่างเป็นระบบช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างรวดเร็ว (มูจรินทร์ แก้วหย่อง. 2548 : 1) ดังนั้น เพื่อทำให้องค์กร มีประสิทธิภาพ และสามารถดำเนินกิจการด้วย ความมั่นคง ความรู้ทางการบัญชีง่ายๆ ที่ผู้จัดทำบัญชีควรมี ได้แก่ แนวคิดและหลักการขั้นพื้นฐานทางการบัญชี เช่น

หลักการราคาทุน หลักความสม่ำเสมอ หลักการเปิดเผยข้อมูล หลักฐานอันเที่ยงธรรม และหลักการจับคู่รายได้กับค่าใช้จ่าย ดังนั้น ผู้ที่มีหน้าที่จัดทำข้อมูลทางการเงินจึงต้องตระหนักและยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อประโยชน์ในหลายด้านขององค์กรธุรกิจ (เมธากุล เกียรติกระจาย และศิลปพร ศรีจันทเพชร. 2547 : 4-1- 4-2)

ความรู้ทางการบัญชีสมัยใหม่ (Modern Accounting Knowledge) เป็นความรู้เกี่ยวกับการจดบันทึกรายการค่าต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การรับและการจ่ายเงิน และสิ่งที่มีค่าเป็นเงินไว้ในสมุดบัญชีอย่างสม่ำเสมอเป็นระเบียบ ถูกต้องตามหลักการ โดยเฉพาะหลักการบัญชีขั้นมูลฐานผู้จัดทำบัญชีต้องศึกษาและทำความเข้าใจต่อความรู้ทางการบัญชีสมัยใหม่ ประกอบด้วย 1) ด้านหลักการราคาทุน (Historical) 2) ด้านหลักความสม่ำเสมอ (Consistency Concept) 3) ด้านการเปิดเผยข้อมูล (Disclosure Concept) 4) ด้านหลักฐานอันเที่ยง

ธรรม (Objective Evidence) 5) หลักการจับคู่รายได้ออกกับค่าใช้จ่าย (Matching Cost and Revenue Concept) ดังนั้น ในการจัดทำงบการเงินขององค์กรจำเป็นต้องคำนึงถึงและให้ความสำคัญต่อความรู้ทางการบัญชี เพื่อให้งบการเงินขององค์กรมีความถูกต้องและสมบูรณ์ (เมธากุล เกียรติกระจาย และ ศิลปพร ศรีจันเพชร. 2547 : 15-29)

ประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน (Financial Reporting Efficiency) เป็นการใช้ข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ข้อมูลสามารถช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต สามารถเชื่อถือได้ และแสดงข้อมูลที่เป็นสำคัญตามข้อกำหนด ประกอบด้วยลักษณะเชิงคุณภาพ ได้แก่ 1) ความครบถ้วนของข้อมูล (Completeness of Information) 2) ความเข้าใจได้ (Understandability) 3) ความสำเร็จทันเวลา (Timeliness) 4) ความเชื่อถือได้และเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ (Reliability and Economic Relevance) 5) ความสามารถเปรียบเทียบกันได้ของข้อมูล (Comparability) ดังนั้น การจัดทำงบการเงินให้มีประสิทธิภาพจะต้องคำนึงถึงลักษณะเชิงคุณภาพเป็นสำคัญ จะทำให้งบการเงินขององค์กรมีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น (แม่บทการบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. 2552 : 10-13)

ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small And Medium – Sized Enterprise : SMEs) เป็นธุรกิจที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ต่าง ๆ ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย เป็นธุรกิจที่มีลักษณะการบริหารงานอย่างอิสระ ผู้บริหารมักเป็นเจ้าของกิจการ เงินทุนที่นำมาลงทุนส่วนใหญ่เป็นเงินส่วนตัว ดังนั้น ภาครัฐจึงให้ความสำคัญและให้การสนับสนุน เนื่องจากธุรกิจ SMEs มีความเหมาะสมและมีความคล่องตัวในการปรับ

สภาพจะประสบผลสำเร็จได้จำเป็นต้องพยายามแสวงหาเครื่องมือในการบริหารจัดการควบคู่ไปกับ แนวทางการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และส่งเสริมให้เกิดความได้เปรียบจากภายในเพื่อความอยู่รอดและนำมาซึ่งความสำเร็จขององค์กรในที่สุด (สถาบันพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. 2554 : เว็บไซต์)

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัย ผลกระทบของความรู้ทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่า ความรู้ทางการบัญชีสมัยใหม่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินหรือไม่ อย่างไร ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัย สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำงบการเงินและการออกรายงานทางการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงใหม่ในปัจจุบันถูกต้องตามหลักบัญชีที่รับรองทั่วไป เพื่อนำไปสู่เป้าหมายและความสำเร็จของธุรกิจในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการบัญชีสมัยใหม่กับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อทดสอบผลกระทบของความรู้ทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขต ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

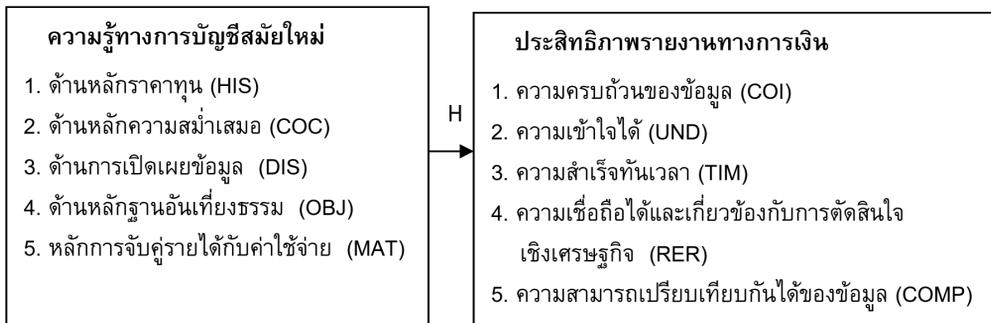
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ สมมุติฐานของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ความรู้ทางการบัญชีสมัยใหม่ได้ถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระที่

มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน จากวัตถุประสงค์ข้างต้นสามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

รูปภาพประกอบ 1

กรอบแนวคิดของความรู้ทางการบัญชีสมัยใหม่และประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน

1. ความรู้ทางการบัญชีสมัยใหม่ (Modern Accounting Knowledge)

ความรู้ทางการบัญชีสมัยใหม่ หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับการจดบันทึกรายการค้าต่างๆ ที่เกี่ยวกับการรับและการจ่ายเงิน และสิ่งที่มีค่าเป็นเงินไว้ในสมุดบัญชีอย่างสม่ำเสมอ เป็นระเบียบถูกต้องตามหลักการ มีโครงสร้างทฤษฎีการบัญชี 5 ด้าน ดังนี้ (เมธากุล เกียรติกระจาย และศิลปพร ศรีจันเพชร. 2547 : 20-30)

1.1 ด้านหลักราคาทุน(Historical) หมายถึง ราคาที่เกิดขึ้น ณ จุดที่เกิดการแลกเปลี่ยนหรือจุดที่บันทึกรายการ ราคาทุนเดิมให้หมายรวมถึง การบันทึกสินทรัพย์ด้วยมูลค่ายุติธรรมของสิ่งที่นำไปแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ ณ เวลาที่ได้มาซึ่งสินทรัพย์นั้น และการบันทึกหนี้สินด้วยจำนวนเงินที่ได้รับจากการก่อภาระผูกพัน

1.2 ด้านหลักความสม่ำเสมอ (Consistency Concept) หมายถึง การเปรียบเทียบงบการเงินในช่วงเวลาที่ต่างกันจะมีประโยชน์ และมี

ความหมายก็ต่อเมื่องบการเงินนั้น จัดทำขึ้นโดยใช้หลักการบัญชีและวิธีปฏิบัติทางการบัญชีเดียวกัน ดังนั้น เมื่อกิจการเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางบัญชีวิธีใดแล้วโดยทั่วไปกิจการจะใช้วิธีนั้นตลอดไป โดยไม่เปลี่ยนแปลงไปจากงวดก่อน เพื่อให้งบการเงินสำหรับช่วงระยะเวลาที่ต่างกันสามารถเปรียบเทียบกันได้ (Comparability)

1.3 ด้านการเปิดเผยข้อมูล (Disclosure Concept) หมายถึง รูปแบบการจัดรายการและข้อมูลในงบการเงินคำศัพท์ที่ใช้หมายเหตุประกอบงบการเงิน การแยกประเภทรายการ เกณฑ์ที่ใช้ในการคำนวณกิจการควรเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญ เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินและข้อมูลที่นำเสนอได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยทั่วไปกิจการควรเปิดเผยข้อมูลเมื่อมาตรฐานการบัญชีกำหนดให้เปิดเผย

1.4 ด้านหลักฐานอันเที่ยงธรรม (Objective Evidence) หมายถึง งบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคลฝ่ายต่างๆ ยอมรับและเชื่อถือได้ เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจในความ

หมายของงบการเงินอย่างถูกต้องให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุดข้อมูลทางการเงินบัญชีจึงควรเป็นข้อเท็จจริงที่มีหลักฐานยืนยัน ตรวจสอบได้ ชัดเจนและมีความแน่นอนพอสมควร

1.5 หลักการจับคู่รายได้กับค่าใช้จ่าย (Matching Cost and Revenue Concept) หมายถึง รายการใดบ้างที่จะถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดบัญชีนั้น โดยกิจการจะบันทึกรายได้ตามหลักการเกิดขึ้นของรายได้ก่อนแล้วจึงนำค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ก่อให้เกิดรายได้เปรียบเทียบกับรายได้ของงวดบัญชีเดียวกัน การจับคู่รายได้และค่าใช้จ่ายทำให้เกิดเกณฑ์คงค้าง

2. ประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน (Financial Reporting Efficiency)

ประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน หมายถึง ข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจข้อมูลนั้นสามารถช่วยให้ผู้ใช้งบการเงิน ประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต มีความน่าเชื่อถือ และต้องแสดงข้อมูลที่เป็นสำคัญตามข้อกำหนด ประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน ประกอบด้วย ข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ในรูปของตัวเลขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรายงานทางการเงินเป็นเครื่องมือในการติดต่อกับผู้ลงทุน ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ แม่บทการบัญชี (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. 2552 : 10-13)

2.1 ความครบถ้วนของข้อมูล (Completeness Of Information) หมายถึง ข้อมูลในงบการเงินต้องครบถ้วน หรือจะมีคุณสมบัติของความเชื่อถือได้หากปราศจากความผิดพลาดที่มีสาระสำคัญและความลำเอียง ซึ่งทำให้ผู้ใช้งบการเงินมีข้อมูลสามารถเชื่อถือได้ว่าข้อมูลนั้นเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของข้อมูลที่ต้องการให้แสดง หรือสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผล

2.2 ความเข้าใจได้ (Understandability)

หมายถึง ข้อมูลในงบการเงินต้องสามารถเข้าใจได้ทันทีที่ผู้ใช้งบการเงินใช้ข้อมูลดังกล่าว ดังนั้น จึงต้องมีข้อสมมติว่าผู้ใช้งบการเงินมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ กิจกรรมเชิงเศรษฐกิจและการบัญชี อย่างไรก็ตาม ข้อมูลแม้ว่าจะมีความซับซ้อนแต่ถ้าเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจก็ไม่ควรละเว้นที่จะแสดงในงบการเงิน

2.3 ความสำเร็จทันเวลา (Timeliness)

หมายถึง การมีข้อมูลพร้อมเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจในปัญหาต่างๆ เกี่ยวข้องได้ตามความต้องการหากผู้ใช้งบการเงินได้ข้อมูลที่ล่าช้าไม่ทันต่อการตัดสินใจข้อมูลนั้น จะเป็นข้อมูลที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (วันเพ็ญ อุไรวงศ์. 2553 : 84)

2.4 ความเชื่อถือได้และเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ (Reliability and Economic Relevance) หมายถึง คุณสมบัติของความเชื่อถือได้หากปราศจากความผิดพลาดที่มีสาระสำคัญและความลำเอียงข้อมูลที่มีประโยชน์ต้องเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้ ก็ต่อเมื่อข้อมูลนั้น ช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

2.5 ความสามารถเปรียบเทียบกันได้ของข้อมูล (Comparability) หมายถึง ข้อมูลที่คล้ายคลึงกันของงวดต่าง ๆ ในธุรกิจเดียวกัน หรือข้อมูลที่มีความคล้ายคลึงกันของแต่ละกิจการสามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้

สมมติฐานการวิจัย 1 : ความรู้ทางบัญชีสมัยใหม่ มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน

สมมติฐานการวิจัย 2 : ความรู้ทางบัญชีสมัยใหม่ มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน

วิธีการดำเนินงานวิจัย

1. กระบวนการและวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 10,322 คน (สถาบันพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. 2554 : เว็บไซต์) กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ในการวิจัย ได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 400 คน โดยเปิดตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 42-43) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ซึ่งจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามจังหวัด กำหนดสัดส่วน และทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้คอมพิวเตอร์ ทั้งนี้มีแบบสอบถามที่ตอบกลับมาสมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวน 143 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 35.75% สอดคล้องกับ Aaker, Kumar และ Day (2001) ได้นำเสนอว่า การส่งแบบสอบถามต้องมีอัตราตอบกลับอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงจะถือว่ายอมรับได้ รวมระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 97 วัน

2. การวัดคุณสมบัติของตัวแปร

ความรู้ทางการบัญชีสมัยใหม่เป็นตัวแปรอิสระ ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านหลักราคาทุน คำถามครอบคลุมเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีด้วยหลักราคาทุนทราปราคาของสินทรัพย์ ณ วันที่ได้มา 2) ด้านหลักความสม่าเสมอ คำถามครอบคลุมเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีที่ใช้นโยบายการบัญชีเดียวกันทุกปี เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบข้อมูลกันได้ 3) ด้านการเปิดเผยข้อมูล คำถามครอบคลุมเกี่ยวกับการแสดงข้อมูลในรายงานทางการเงินอย่างสมเหตุสมผลและเป็นไปได้ตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป 4) ด้านหลักฐานอันเที่ยงธรรม คำถามครอบคลุมเกี่ยวกับหลักฐานในการจัดทำข้อมูลทางบัญชี สามารถตรวจสอบ

ยืนยันได้อย่างชัดเจน และ 5) หลักการจับคู่รายได้และค่าใช้จ่าย คำถามครอบคลุมเกี่ยวกับการรับรู้บัญชีรายได้กับบัญชีค่าใช้จ่ายรอบระยะเวลาบัญชีเดียวกัน เพื่อสามารถเปรียบเทียบกันได้และเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี

ประสิทธิภาพรายงานทางการเงินซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความครบถ้วนของข้อมูล คำถามครอบคลุมเกี่ยวกับการแสดงงบการเงินที่มีข้อมูลครบถ้วนตรงตามความต้องการของผู้ใช้งบการเงิน 2) ด้านความเข้าใจได้ คำถามครอบคลุมเกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกิจการอย่างเพียงพอในการนำรายงานทางการเงินไปใช้ในการตัดสินใจ 3) ด้านความสำเร็จทันเวลา คำถามครอบคลุมเกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูลทางการเงินถูกต้องตามหลักบัญชีที่รับรองทั่วไปได้ทันเวลา 4) ด้านความเชื่อถือได้ และเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจคำถามครอบคลุมเกี่ยวกับการนำเสนอรายงานทางการเงินตามเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม และ 5) ด้านความสามารถเปรียบเทียบกันได้ของข้อมูลคำถามครอบคลุมเกี่ยวกับการเปรียบเทียบข้อมูลและกำหนดมาตรฐานทางบัญชี เพื่อยึดถือเป็นแนวปฏิบัติในแต่ละงวดบัญชี

3. คุณภาพของเครื่องมือที่วัด

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ และหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค Cronbach ซึ่งความรู้ทางการบัญชีสมัยใหม่ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.866 – 0.896 และประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง 0.860–0.932 สอดคล้องกับ (Nunnally และ Bernstein (1994) การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ(Discriminant Power) ใช้เทคนิค Item-total Correlation ซึ่งความรู้ทางการ

บัญชีสมัยใหม่ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.629–0.786 และประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.479 – 0.862 สอดคล้องกับ Nunnally และ Bernstein (1994) ที่เสนอว่าค่าอำนาจจำแนกเกินกว่า 0.40 เป็นค่าที่ยอมรับได้

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ทดสอบผล

กระทบของความรู้ทางการบัญชีสมัยใหม่ได้ถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระที่มีการเปรียบเทียบกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเขียนเป็นสมการ ดังนี้

$$\text{สมการ Financial Reporting Efficiency} \\ : \beta_0 + \beta_1 \text{HIS} + \beta_2 \text{COC} + \beta_3 \text{DIS} + \beta_4 \text{OBJ} + \beta_5 \text{MAT} + \epsilon$$

ผลลัพธ์การวิจัยและการอภิปรายผล

ตาราง 1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของความรู้ทางการบัญชีสมัยใหม่กับประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน โดยรวมของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปร	FRE	HIS	COC	DIC	OBJ	MAT	VIF
\bar{X}	4.15	4.02	4.21	4.21	4.43	4.26	
S.D.	0.05	0.64	0.60	0.65	0.54	0.60	
FRE		0.512*	0.572*	0.656*	0.715*	0.708*	
HIS			0.656*	0.506*	0.558*	0.658*	2.097
COC				0.601*	0.591*	0.665*	2.265
DIC					0.666*	0.704*	2.308
OBJ						0.720*	2.392
MAT							3.145

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 1 พบว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับตัวแปรตาม โดยมีค่าสหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.512 – 0.715 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในลำดับต่อมา ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏ

ว่าค่า VIF ของตัวแปรอิสระ ความรู้ทางบัญชีสมัยใหม่ มีค่าตั้งแต่ 2.097 – 3.145 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่า ตัวแปรอิสระ มีความสัมพันธ์กันในระดับที่ไม่ทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity (Black, 2006 : 585)

ตาราง 2 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ โดยใช้ตัวแปรตามเป็นประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน โดยรวมของธุรกิจในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ความรู้ทางการบัญชีสมัยใหม่	ประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
	ค่าคงที่ (a)	0.467		
1. ด้านหลักราคาทุน	-0.011	0.069	-0.155	0.877
2. ด้านหลักความสม่ำเสมอ	0.066	0.075	0.876	0.382
3. ด้านการเปิดเผยข้อมูล	0.160	0.071	2.249	0.026*
4. ด้านหลักฐานอันเที่ยงธรรม	0.366	0.087	4.233	0.000*
5. ด้านหลักการจับคู่รายได้กับค่าใช้จ่าย	0.271	0.089	3.048	0.003*
F =42.606 p =0.000 AdjR ² = 0.594				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 2 พบว่า 1) ความรู้ทางบัญชีสมัยใหม่ ด้านการเปิดเผยข้อมูล มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม เนื่องจากในการจัดทำรายงานทางการเงินนำเสนอข้อมูลต่อผู้บริหาร บุคคลภายนอกและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบควรจะเปิดเผยข้อมูลด้วยความเที่ยงตรง มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้นส่งผลดีต่อองค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของชนิดยา วัฒนศลปี (2546 : 79) พบว่า บริษัทที่จัดทำงบการเงินไม่สมบูรณ์ เนื่องจากการไม่มีการจัดทำเปรียบเทียบและบางบริษัทไม่มีการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินไม่แสดงข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินงาน ทำให้ผู้ใช้งบการเงินไม่สามารถเข้าใจงบการเงินได้ทันที 2) ความรู้ทางบัญชีสมัยใหม่ด้านหลักฐานอันเที่ยงธรรม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม เนื่องจากในปัจจุบันธุรกิจมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง ทำให้ผู้บริหารขององค์กรต้องมีการวางแผนในการดำเนินงาน เช่น ด้านการเงิน ด้านการพัฒนาและ

ปรับปรุงระบบการทำงานภายในองค์กร ฯลฯ ดังนั้นผู้จัดการฝ่ายบัญชีต้องให้ความสำคัญและตระหนักถึงกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินเพื่อช่วยในการตัดสินใจในการวางแผนทางการเงินภายในองค์กรให้ได้รับประโยชน์สูงสุดและบรรลุเป้าหมายขององค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรินทร์ วิเศษประสิทธิ์ (2552 : บทคัดย่อ) พบว่า ความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชี เป็นปัจจัยสำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพข้อมูลทางการบัญชี เป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจ ข้อมูลทางการบัญชีที่มีคุณภาพน่าเชื่อถือย่อมสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้งบการเงินมาใช้ในการตัดสินใจได้อย่าง 3) ความรู้ทางบัญชีสมัยใหม่ ด้านหลักการจับคู่รายได้กับค่าใช้จ่าย มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม เนื่องจากการวัดมูลค่ารายได้และค่าใช้จ่าย เป็นหลักการที่กำหนดว่าค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับรายได้ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีใดก็ควรให้บันทึกค่าใช้จ่ายนั้นในงวดที่รายได้เกิดขึ้นหรือสามารถกำหนดได้ว่ารายการ

ใดบ้างที่จะถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดบัญชีนั้น โดยกิจการจะบันทึกค่าใช้จ่ายได้ตามหลักการเกิดขึ้นของรายได้ก่อน แล้วจึงนำค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ก่อให้เกิดรายได้เปรียบเทียบกับรายได้ของงวดบัญชีเดียวกัน สอดคล้องกับแนวคิด กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. 2542 (2552 : เวิร์ชต์) กล่าวว่า การบันทึกรายได้พึงรับในงวดบัญชีให้ธุรกิจรับรู้รายได้ตามลักษณะการเกิดของรายได้แต่ละประเภท ได้แก่ รายได้จากการขายสินค้า รายได้จากการให้บริการ รายได้จาก การให้ผู้อื่นใช้สินทรัพย์ ของธุรกิจ ซึ่งก่อให้เกิดรายได้ในรูปดอกเบี้ยเงินปันผล 4) ความรู้ทางบัญชีสมัยใหม่ด้านหลักความสม่ำเสมอ มีความสัมพันธ์ และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายจ่ายทางการเงินโดยรวม เนื่องจากปัจจุบัน การดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแบ่งออกได้หลายประเภท เช่น ธุรกิจการผลิต การบริการ คำปลีกและคำสั่ง ธุรกิจทุกประเภทต้องยึดหลักการนำเสนอข้อมูลทางการเงินด้วยหลักความสม่ำเสมอ สามารถนำข้อมูลในแต่ละงวดมาเปรียบเทียบกันได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ เมธากุล เกียรติกระจาย และศิลปพร ศรีจันทพร (2547 : 22) กล่าวว่า การเปรียบเทียบงบการเงินในช่วงเวลาที่ต่างกันจะมีประโยชน์ และมีความหมายก็ต่อเมื่องบการเงินนั้นจัดทำขึ้นโดยใช้หลักการบัญชีและวิธีการปฏิบัติทางบัญชีเดียวกัน เพื่อให้งบการเงินสำหรับช่วงระยะเวลาที่ต่างกันสามารถเปรียบเทียบกันได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต และประโยชน์ของการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

การวิจัยครั้งนี้ผู้ที่สนใจสามารถนำผลการเปรียบเทียบความรู้ทางการเงินสมัยใหม่และประสิทธิภาพรายจ่ายทางการเงิน ในกลุ่มธุรกิจอื่นๆ เช่น ธุรกิจอุตสาหกรรมด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น เนื่องจากลักษณะงานที่แตกต่างกัน และ

ควรส่งเสริมบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านบัญชีให้สามารถจัดทำรายงานทางการเงินได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป และควรศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคทางด้านบัญชีในแต่ละด้าน เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนากระบวนการและวิธีการจัดทำรายงานทางการเงินให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้องค์กรต่าง ๆ สามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ทางการเงินบัญชีสมัยใหม่และประสิทธิภาพรายจ่ายทางการเงินไปประยุกต์ใช้ เป็นแนวปฏิบัติให้กับผู้ปฏิบัติหน้าที่ทางด้านบัญชี เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานด้านบัญชีได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้งบการเงินขององค์กรเกิดความน่าเชื่อถือ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรมากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

ความรู้ทางการเงินบัญชีสมัยใหม่ ด้านการเปิดเผยข้อมูล ด้านหลักฐานอันเที่ยงธรรม และด้านหลักการจับคู่รายได้กับค่าใช้จ่าย มีความสัมพันธ์ และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายจ่ายทางการเงินโดยรวม และความรู้ทางการเงินบัญชีสมัยใหม่ ด้านหลักความสม่ำเสมอ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายจ่ายทางการเงิน ด้านความสำเร็จทันเวลา ดังนั้น ผู้จัดการฝ่ายบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความรู้ ทางบัญชีอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้บุคลากรได้รับความรู้ ความเข้าใจ และมีการพัฒนาศักยภาพในการจัดทำรายงานทางการเงินให้มีความเชื่อถือและ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นำไปสู่เป้าหมายและความสำเร็จของธุรกิจในอนาคตต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยงบประมาณเงินรายได้ ประจำปี 2555 ประเภทนิสิต

ระดับปริญญาโท คณะการบัญชีและการจัดการ
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2555

เอกสารอ้างอิง

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2552). *การตรวจสอบบัญชี*. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.
- ชนิดยา ฤมวัฒนาศิลป์. (2546). *การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของบริษัทในเขตอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน กลุ่มอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ บขม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พัชรินทร์ คำหาญ. (2553). *ผลกระทบของคุณภาพโปรแกรมสำเร็จรูปบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจ SMEs จังหวัดอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์. บขม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สภาวิชาชีพบัญชี. (2552). *แม่บทการบัญชี (ปรับปรุง 2552)*. กรุงเทพฯ : พี เอ วิฟวิ่ง .
- สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. (2547). *มาตรฐานการบัญชี*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เมธากุล เกียรติกระจาย และศิลาปะพร ศรีจันเพชร. (2547). *ทฤษฎีการบัญชี ฉบับปรับปรุงใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 10. ทีพีเอ็น เพรส.
- มูจรินทร์ แก้วหย่อง. (2545). *ความรู้ทางการบัญชี ระบบสารสนเทศทางการบัญชีคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์. บขม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- วันเพ็ญ อุไรวงศ์. (2554). *ผลกระทบของภาพลักษณ์องค์กรที่มีต่อความเชื่อมั่นในงบการเงินของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วารสารคณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 3(1) : 96-106 ; มกราคม – มีนาคม, 2554.
- สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2554). *ความสำคัญของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม*. เว็บไซต์. <<http://www.sme.go.th/Pages/welcome.aspx>> สิงหาคม 2554.
- Aaker, D.A., V. Kumar & G.S. Day. (2001). *Marketing research*. 7th ed. New York : John Wiley & Sons.
- Black, K. (2006). *Business Statistics for Contemporary Decision Making*. 4thed. USA : John Wiley & Son, Inc.
- Nunnally, J. C. (1978). *Psychometric theory*. 2nd ed. New York : McGraw Hill Inc.
- Nunnally, J. C. & I.H. Bernstein. (1994). *Psychometric theory*. New York : McGraw Hill.